

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни**

«Мова польських ЗМІ»

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – польська

Освітня програма: Польська мова і література, друга іноземна мова, переклад

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху
Семестр	V семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин, у тому числі: Лекції – 0 годин. Практичні заняття – 30 годин. Самостійна робота – 60 години.
Мова викладання	польська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	<i>Предметом</i> вивчення дисципліни є мова різножанрових текстів польських ЗМІ. Вибіркова навчальна дисципліна «Мова польських ЗМІ» спрямована на системне вивчення жанрових і стилевих розмаїть засобів масової інформації, мовних особливостей польськомовних ЗМІ різних типів. Курс включає два змістовні модулі. Ключовим елементом курсу є підготовка студентами самостійних проєктів.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Основною метою навчальної дисципліни «Мова польських ЗМІ» є ознайомлення студентів з різноманітними польськими засобами масової інформації, зокрема: преси, радіо, телебачення, інтернету, рекламних текстів, блогів та влогів та мовою їх текстів. Граматичний, синтаксичний, фонетичний аналіз матеріалу планується здійснювати з урахуванням специфічної фразеології, лексики, граматичних конструкцій, фонетичних особливостей, а також прагматичної складової, властивих для різних типів польських засобів масової інформації.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент повинен: <i>знати:</i> <ul style="list-style-type: none"> – специфіку різних типів ЗМІ; – синтаксичні, семантичні та фонетичні особливості медійних жанрів і стилів; – тенденції та зміни у польському медіа просторі; – культуру мову інтернет видань та користувачів; – лексичне значення нових слів, словотвірні форм та шаблони, популярні в інтернет-виданнях; <i>вміти:</i> <ul style="list-style-type: none"> – вести бесіду в межах галузі, вирішувати конфліктні та спірні ситуації, використовуючи різні мовленнєві стилі; – правильно вживати неологізми, словотвірні форм та шаблони, популярні в інтернет-виданнях; – аналізувати жанрову і стилеву специфіку польськомовних ЗМІ різної складності; – визначати особливості індивідуального стилю авторів; – окреслювати загальні тенденції розвитку мови інтернет-видань; – писати повідомлення, імейли різних стилів польською мовою; – обирати ефективні стратегії для вирішення комунікативних завдань під час спілкування в інтернет-просторі; <i>володіти:</i> <ul style="list-style-type: none"> – впевнено спілкуватися в різноманітних ситуаціях із фахівцями та нефахівцями польською мовою для організації ефективної міжкультурної комунікації; – використовувати широкий словниковий запас і граматичні конструкції, для висловлювання власних думок, як в усному, так і письмовому спілкуванні; – долати фактори, що перешкоджають розумінню під час спілкування; – навичками писання польською мовою різних типів текстів, зокрема імейлів, повідомлень, різних стилів; – вміннями домовлятися про зустрічі та ефективно їх проводити.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

	<p><i>загальних компетентностей (ЗК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. – ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 11. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. – ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. – ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. <p><i>фахових компетентностей (ФК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється). – ЗК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію. – ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мов(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціальності). – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами. – ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів. – ФК 16. <i>Базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.</i>
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Лекції – 0 год Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 60 год.</p>
Тематика навчальної дисципліни	<p>Темат 1. Polskie media: historia, typologia, gatunki. Темат 2. Sposoby wpływu mediów na słuchacza/widza. Темат 3. Psychologiczny wpływ mediów. Mowna manipulacja, agresja, wulgaryzacja. Темат 4. Współczesne polskie media drukowane: stan, charakterystyka oraz analiza tekstów Темат 5. Polskie radio dzisiaj. Kompleksowa analiza aktów mowy. Kultura języka polskiego w radiu. Темат 6. Polska telewizja. Analiza języka telewizji polskiej pod względem poprawności językowej oraz kultury. Темат 7. Analiza polskojęzycznej przestrzeni internetowej (blogi, czaty, fora): słownictwo, frazeologia, konstrukcje gramatyczne, cechy etykiety językowej, graficzne przedstawienie treści. Kultura mowy w Internecie. Темат 8. Język reklamy: styl, odbiorcy. Językowy obraz świata oparty na tekstach reklamowych. Zmiana polskich tradycji mowy pod wpływem reklamy.</p>
Передумови вивчення дисципліни	<p>Успішне опанування курсів «Польська мова», «Практична фонетика польської мови», «Практична граматики польської мови».</p>
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<p>Основна (базова):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bralczyk J., Majkowska G. Język mediów – perspektywa aksjologiczna. [W:] Język w mediach masowych. Warszawa, 2001. S. 43-50. 2. Bralczyk J., Język na sprzedaż, Warszawa, 1995. 3. Gajda G. Media – stylowy tygiel współczesnej polszczyzny. [W:] Język w mediach masowych. Warszawa, 2001. S.19-27. 4. Grybosiowa A. O dystansie, szacunku i tolerancji w mediach. [W:] Język w mediachmasowych. Warszawa, 2001. S. 60-66. 5. Kabata M. Manipulacja językowa w nagłówkach prasowych. [W:] Nowe zjawiska II: w języku, tekście i komunikacji. Olsztyn, 2008. S. 148-159. 6. Kita M. Dyskurs prasowy. [W:] Przewodnik po stylistyce polskiej. Style współczesnej polszczyzny. Red. E. Malinowska, Jolanta Nocoń, Urszula Żydek-Bednarczuk. Kraków, 2013. S. 199-288. 7. Kita M. Dyskurs radiowy. [W:] Przewodnik po stylistyce polskiej. Style współczesnej polszczyzny. Red. E. Malinowska, Jolanta Nocoń, Urszula Żydek-Bednarczuk. Kraków, 2013. S. 313-346. 8. Lewicki M.A., Nowak P. Manipulacja językowa w mediach. [W:] Język w mediach masowych. Warszawa, 2001. S. 34-42. 9. Loewe I. Dyskurs telewizyjny. [W:] Przewodnik po stylistyce polskiej. Style współczesnej polszczyzny. Red. E. Malinowska, Jolanta Nocoń, Urszula Żydek-Bednarczuk. Kraków, 2013. S. 189-311.

10. Loewe I. Styl reklamy komercyjnej. [W:] Przewodnik po stylistyce polskiej. Style współczesnej polszczyzny. Red. E. Malinowska, Jolanta Nocoń, Urszula Żydek- Bednarczuk. Kraków, 2013. S. 381-406.
11. Mosiołek-Kłosińska K. Wulgaryzacja języka w mediach. [W:] Język w mediach masowych, Warszawa, 2000. S. 112-119.
12. Satkiewicz H. Językowe przejawy agresji w mediach [W:] Język w mediach masowych. Warszawa, 2001. S. 28-33.
13. Pease A. Mowa ciała, przeł. J. Grabiak. Poznań, 2013.
14. Zimny R., Kreowanie obrazów świata w tekstach reklamowych, Warszawa, 2008.
15. Żydek-Bednarczuk U. Dyskurs internetowy. [W:] Przewodnik po stylistyce polskiej. Style współczesnej polszczyzny. Red. E. Malinowska, Jolanta Nocoń, Urszula Żydek- Bednarczuk. Kraków, 2013. S. 347-379.
16. Żydek-Bednarczuk U. Dyskurs medialny. [W:] Przewodnik po stylistyce polskiej. Style współczesnej polszczyzny. Red. E. Malinowska, Jolanta Nocoń, Urszula Żydek- Bednarczuk. Kraków, 2013. S. 179-199.

Додаткова:

17. Bauer Z., Chudziński E. (red.), Dziennikarstwo i świat mediów, Kraków, 2000.
18. Biernacka-Ligięza I. Wulgaryzmy w prasie alternatywnej. Wrocław, 2005.
19. Bogołębska B., Worsowicz M. (red.). Styl – dyskurs – media. Łódź, 2010.
20. Bogunia-Borowska M. Telewizja śniadaniowa, czyli codzienność z telewizją na żywo. [W:] Bogunia-Borowska M. (red), Barwy codzienności. Analiza socjologiczna. Warszawa, 2009.
21. Borkowski I., Woźny A. (red.). Nowe media – nowe w mediach. Wrocław, 2001.
22. Bryła J. Modyfikacje frazeologizmów i przysłów w przekazach prasowych o profilu polityczno-społecznym. [W:] Michalewski K. (red.). Język nowych mediów, Łódź, 2012.
23. Bugajski M. Kultura tabloidów a język. [W:] Kamińska-Szmaj I., Piekot T., Poprawa M. (red.). Tabloidyżacja języka i kultury, Wrocław, 2010.
24. Cieśla B. Polisemia jako źródło dowcipu językowego w czasopiśmie „Wolne żarty”. [W:] *Conversatoria Linguistica. Międzynarodowy rocznik naukowy. Rok III: 2009*, Instytut Filologii Polskiej Akademii Podlaskiej, 2010.
25. Dobosiewicz J. Magia tytułu prasowego. [W:] Michalewski K. (red.). Język nowych mediów, Łódź, 2012.
26. Gackowski T., Dziedzic J. (red.). Manipulacja w mediach. Media o manipulacji. Warszawa, 2011.
27. Grzenia J. Komunikacja językowa w Internecie. Warszawa, 2006.
28. Filiciak M., *Ptaszek G.* (red.). Komunikowanie (się) w mediach elektronicznych. Język, edukacja, semiotyka. Warszawa, 2009.
29. Jasińska M. Językowy *savoir-vivre* w Internecie. [W:] Habrajska G. (red.), Język w komunikacji, t. 3, Łódź, 2001.
30. Kępa-Figura D. Gry językowe we współczesnej komunikacji medialnej – semantyczna i pragmatyczna analiza języka mediów. [W:] „Prace Językoznawcze”, t. XI, Olsztyn. 2009.
31. Klimczak K. Piękno i brzydota w wybranych reportażach radiowych. [W:] Kamińska M. (red.), *Pogranicza*. Łódź, 2007.
32. Markowski A. Jawne i ukryte zapożyczenia leksykalne w mediach. [W:] Język w mediach masowych, Warszawa, 2000.
33. Marszałek-Kawa J. (red.). Współczesne oblicza mediów. Toruń, 2005
34. Nowak P., Tokarski R. (red.). Kreowanie świata w języku mediów. Lublin, 2007.
35. Ostromięcka-Frączak B., Grochulska E. Intertekstualność reklamy telewizyjnej. [W:] Michalewski K. (red.), *Tekst w mediach*. Łódź, 2002.
36. Panasiuk J. Pragmatyka agresji w audycjach dla dzieci i młodzieży. [W:] Dąbrowska A., Nowakowska A. (red.), *Język a Kultura*, t. 17: *Życzliwość i agresja w języku i kulturze*. Wrocław, 2005.
37. Pisarek W. O mediach i języku. Kraków, 2007.
38. Pisarek W. *Prasa – nasz chleb powszedni*. Wrocław, 1978.
39. Podracki J. Potoczne elementy językowe w polszczyźnie radia i telewizji. [W:] Bralczyk J., Mosiołek-Kłosińska K. (red.), *Język w mediach masowych*. Warszawa, 2000.
40. Sosnowska N. Perswazyjna funkcja przymiotników i przysłówków w tekstach komentarzy radiowych. [W:] Michalewski K. (red.), *Regulacyjna funkcja tekstów*. Łódź, 2000.
41. Wolny-Zmorzyński K., Furman W. (red.). Internetowe gatunki dziennikarskie. Warszawa, 2010.
42. Worsowicz M. *Gatunki prasowe. Poradnik dla uczniów i nie tylko...* Łódź, 2006.
43. Żmigrodzki P. O intertekstualności dyskursu politycznego w mediach (na przykładzie radiowych rozmów z politykami). [W:] Borkowski I., Woźny A. (red.), *Nowe media – nowe w mediach*. Wrocław, 2001.
44. Żydek-Bednarczuk U. Tekst w Internecie i jego wyznaczniki. [W:] Kita M., Grzenia J. (red.), *Dialog a nowe media*. Katowice, 2004.

Додаткові ресурси:

45. SJP Dor. URL: <http://www.sjpd.pwn.pl/>.
46. Słownik gramatyczny języka polskiego. URL: <http://sgjp.pl>.
47. Słownik języka polskiego PWN. URL: <http://sjp.pwn.pl>
48. Słownik neologizmów. URL: <https://nowewyrazy.uw.edu.pl/>.
49. Słownik SJP.PL. URL: <https://sjp.pl/>.
50. Słownik języka polskiego. URL: <https://sjp.pwn.pl/>.
51. Słowosieć. URL: <http://plwordnet.pwr.wroc.pl/wordnet/>.
52. Wielki słownik języka polskiego. URL: <http://wsjp.pl>.
53. Miejski słownik slangu i mowy potocznej. URL: <https://www.miejski.pl>.
54. Інформаційний портал про сучасну польську мову.
URL: <https://polszczyzna.pl/>.
55. Rada języka polskiego.
URL:
http://www.rjp.pan.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=331:zajebisty&catid=44&Itemid=145.
56. Słownik wyrazów obcych. URL: <http://sownik-wyrazowobcych.eu/>.
57. Słownik wyrazów zapomnianych. URL: <https://swz.ijp.pan.pl/>.
58. Бібліотека ІПІ Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/422>.
59. Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info
60. Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології:
<https://cutt.ly/CZo0kp9>
61. Інстаграм-сторінка секції полоністики: <http://surl.li/kpbjg>
62. Інстаграм-сторінка Центру польської мови та культури імені Юліуша Словацького:
https://instagram.com/cjikp_im._juliusza_slowackiego?igshid=OGQ5ZDc2ODk2ZA==
63. Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ:
<https://slovphilology.knlu.edu.ua/>
64. Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
65. Офіційний сайт Посольства Речі Посполитої: <http://surl.li/kpbiy>
66. Фейсбук-сторінка секції польської мови КНЛУ: <http://surl.li/kkeco>
67. Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології:
<http://surl.li/howuj>

Поточний і семестровий контроль	МКР, залік
Кафедра	східної і слов'янської філології
Факультет	східної і слов'янської філології
Викладач	Мінєнкова Наталія Євгенівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри східної і слов'янської філології
Оригінальність навчальної дисципліни	Оригінальний авторський курс
Місце постійного розміщення навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет	https://slovphilology.knlu.edu.ua/

Завідувач кафедри

проф. Валігура О. Р.

Викладач

доц. Мінєнкова Н.Є.